

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

MAGYAR ÉS VEND NYELVŰ VEGYES TARTALMU HETILAP.

A „Muraszombati gazdasági fiók-egylet“ s a „Muraszombati dal- és zene-egylet“ hivatalos közlönye.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési ár:

Egész évre 3 frt. Félévre 1 frt 50 kr. Negyedévre 75 kr.

Egyes szám ára 10 kr.

Előzetési pénzek és reklamatíók a kiadóhivatalhoz (Grünbaum Márk) intézendők.

Felelős szerkesztő: KOVÁCS KÁROLY.

Kiadó-tulajdonos: GRÜNBAUM MÁRK.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztőségi közlemények a szerkesztőséghez intézendők.

Hirdetési díj: 1 hasábon petitsor egyszeri hirdetésnél 10 kr többszöri hirdetésnél soronként 6 kr. Bélyegdíj 30 kr. Nyilttér petitsora 25 kr.

Egyesülésben az erő!

Tudjuk mindnyájan, hogy azelőtt a mesteremberek cézeákat képeztek s mióta a cézek megszűntek, iparostársulatokat alakítanak. Ugyanígy tartanak a kereskedők is más foglalkozásbeliek is, mert valamennyien érzik és tudják, hogy amit az egyes ember nem érhet el, azt egymással összefogva, társaságban könnyen elérhetik. A szükséges cikkeket olcsóbban szerzik be, az eladás viszont jobban megy, hitelt könnyebben szereznek, egymást kölcsönösen oktatják, támogatják, egymás érdekeiért sikra szállnak, egy szóval az egyes embernek erejét megsokszorozzák a társulás által. És mit csinál a gazdaember? Sokszor van alkalma keservesen tapasztalni, hogy a gabonakereskedők, a mézárások stb. összebezelése folytán olcsóbban kénytelen eladni s viszont az egyetértő gyárosoktól drágábban vásárol, de azért ne higgyük ám, hogy követi a példát és gazdatársával egyesül! — Régi átka már a magyarnak, hogy össze nem tart! Pedig minden ezüstorintson ott olvashatnánk a király jelmondását: „Viribus unitis“ a mi anyit tesz, hogy „Egyesült erővel.“ Csakhogy sok gazdának nincsen módjában ezt olvasni, az ő kezében ritka jószág még a szerény egyforintos is. Másként volna, ha egyesülnénk!

Igaz, hogy terjednek nálunk is a gazdasági egyesületek, gazdasági kaszinók, gazdakörök, a jég már meg van törve, de ez a terjedés még mindig távolról sem olyan, a milyennek azt a gazdaságnak minden igaz barátja óhajtaná, s a milyennek a közjó érdekében igazán lennie kellene. Főleg a közép- és kisbirtokok tulajdonosai azok, akik — bár túlyomó számmal vannak a hazában — a gazdasági egyesületeknek legritkábban tagjai, noha épen ők volna azok, a kik az egyesülésre, az egyesülés nyújtotta jövedelmekre leginkább rászorulóknak. A nagybirtokosok vagy maguk alaposan kitanulták a gazdálkodást, vagy módjukban van olyan gazdatiszteteket válogatni, a kik alaposan értenek a dologhoz, aztán meg ha valami nem sikerül mindjárt, egypár száz forint ide vagy oda, az uradalom alig éri azt meg. A kisebb gazdának ellenben kevésbé van módjában magát kiképezni, iskoláztatni, aztán meg pénze sincsen elég ahhoz, hogy egyetmást a mit jónak mondanak vagy a miről olvasta, hogy jó, megpróbáljon a maga gazdaságában; neki az az egypár forint is sok pénz, a mi az ilyen próbálkozásoknál veszendőbe mehet. Innét van aztán, hogy legtöbbször ragaszkodnak ahhoz, a mit ősidőktől fogva csináltak apjuk nagyapjuk — s görbe szemmel néznek minden újítást, előre is fázva tőle. Az is igaz különben, hogy nem lehet csodálkozni, ha a gazdák bizalmatlanok az újítások iránt és ragaszkodnak a régihez, mert bizony meg kell vallanunk, hogy sokszor ajánltak már olyant, a mi az illető viszonyainak nem felelt meg, aztán meg gyakran az is megesett, hogy egyes gazdák a nekik adott jó tanácsot nem érték meg és helytelenül alkalmazták. — Természetesen beletört a bieszkájuk.

Másként áll a dolog, ha a kisebb gazdák egyesülnek. Sok szem sokat lát, az egyik tag itt, a másik tag ott tapasztal valami újat, valami jót, előnyösöt, hasznosat, azt aztán közli a többiekkel, új gépet, új vetőmagot, új megmunkálási módot közös erővel próbálnak ki, a hol baj van, azt közös erővel hárítják el. A közös megbeszélésből, a felolvadásokból, az egyesületek járó újságokból minduntalan tanulhat valamit a gazda, még pedig nem úgy, a mint közmondás szerint a magyar ember tanulni szokott: a maga kárán, hanem a mások észének támogatásával a maga hasznára.

Honnét van hát, hogy mégis sok, nagyon sok az olyan gazda, a ki semiféle egyesületnek se tagja? Felelhetünk erre is.

Nemelyek sajnálják azt az egy-két forintnyi költséget, a mibe a gazdasági egyesületbe való belépés kerül. Ugy járnak ezek, mint az olyan ember, aki sajnál kiadni egy krajczárt, noha biztosan nyerhetne vele egy forintot. Egyetlen jó tanács, a melyet az egyesület tanácskozásán hall vagy az egyesület lapjaiban olvas, többet használ a gazdának forintokban kifejezve is, mint a mennyire az egyesület tagsági díja megy. Hát még ott, hol az egyesület olcsón szerez be jó apaállatokat, jó gépeket vagy vetőmagot, ott rend szerint százsz kamattal térül meg a tagsági díj. A dolog természetesen is. Az egyesületek rendszerint nagyban vásárolnak s a nagyban vásárolóknak minden eladói szívesen ad valami pénzbeli engedményt. (Vége köv.)

Vu vjedinyani je moucs!

Vszí známo, ka szo prvle mesterszki lúdjé czehe derzsali i kak szo czehi doliprishi, mesterszko društvo (iparos-társulat) naprávajo. Rávnó tak zse vjedinyajo trzszci i drúgedoubi lúdjé tūdi, ár vszi ob csútijo i znájo tou, kaj ka eden szmo cslovek nemre doprineszti, tou eden-z-drúgim vkúprzszées, vu tūvárvistvi lehko doprineszje. To potrebnó blágo szí falej szprávjio, odávanye zse tūdi lehzej zgdó, porgo lehzej dobijo, eden-drúgoga vszi, znága, eden zse za drúgoga bori z-ednov recsjouv ednoga csloveka mones zse povéksa z-vjedinyanom. I ka dela pronti tem grúntni vért? — Dosztakrát má priliko britko napamet vzeti, ka szí szlja trzszci pa meszaje i drúgi kúpczi vkúppoguc-ijo i potom vkúppogicsanyi verta priszijo szvoje blágo falej ládati, imo pá od ti edno razmetsi fabrikancsarov drage more kúpti, ali záto dónok nevórmó tou, ka bi to példo naszedivávo i zszvojnai vertnini priátni bi zse vjedinao! Indasnyi greh je tou zse usag: národa, ka vkúp ne drzi: Pa na vszskom szrebernom forintosi lehko cstémo ono králeszko rejes: „Viribus unitis“ ka telko známenitje, liki „z-vjedinyanov moesjouv.“ Szamo ka doszta vertov nema prilike presteti tou, ár je v-nyegovoj rouki rejtka sztvár te forintos. Kak bi naci bilou, esi bi zse vjedinao!

Istina, ka zse povnozšavajo zse prinasz tūdi versztva-drúsztvá, versztva-cstenyárnice, led je zse predrejtí, ali da je tou povnozšavanye esese ni onzadalés nej tákse, za kákse bi je versztva vszakszi izstinszki priátnel rad zselo, i kákse bi zse za nase lasztivne dobrotvoszti volo bidti moglo. Nájure ti szrejdnyi i máli vértje szo oni, ki, esi glih ji nájves jeszte vu domovini, szo tim versztva-drúsztvam nájrejte kotrige, esi glih szo rávno oni tiszti, kém je to vjedinyane i z-vjedinyanya zhájajouca dobroua nájpotrebnejsa.

Ti velki vértje szo zse ali szami zadoszta vónávcslíi, ali pa priliko májo szebi tákse csesztúnke odebrati, steri popolno razmjio k-tomi deli; pa csiglih kaj nevđari vó dobro, eden pár sztov raniski je nyim szem-tá, goszpodni szte tou malo pozna. Ali máli vért zse nema prilike vónavetsi versztva, pa pejnez tūdi nema, ka bi ono, stero za dobro právjio, ali od steroga je csteo, ka bi dobro bitou, szí szpravití i vózprobati mogao pri szvojem versztvji; nyemi je esese on eden pár raniski doszta pejnez, stero bi pri szvojem vóprobanyi zgdúbiti znao. Záto zse drszí ti nájves k-onomi, ka szo od nigdamao delai ocsenje i dedeczke, i grdou glédajo na vszakske novou delo, naprej je zse zbe od nyega. Bár je tou tūdi istzina, ka zse cslovek nemre csúdvávati, esi szo vértje nevúpszáni na novou gledoucs i lí zse k-sztáromi drszjio, ár vem lehko vadljúgmo, ka szo nyim dosztakrát ponijali tákse, ka zse ne privárví vszakszemi vérti, i vceskrá zse je pá zgdónilo, ka szo misterni vértje nej zarazmiti te dober tanács i neprpravno szo ga néczali. Toti ka szo te kvárni bíli.

Nacsi sztojí delo, esi zse ti máli vértje vjedinyajo. Doszta oncsi doszta vídi, eden eti, drúgi tam vzeme kaj novogoa, kaj dobroga, bougszega, hasznóvitejszega napamet, tou naznánye dá ovim, novui masin, novou szemem, novou delo zprobajo vó z-obesinszkov moesjouv, gde pa falanga jeszte, jo z-obesinszkov moesjouv odrinejo. Z-obesinsz-koga pogicsanya, z-goricsentya, z-oni novin, stere drúsztvo vđabla, zse neprezstanoma lehko vesi kaj te vért, i nej tak, kak ta rejes právi: na szvojem kvári, nego z-pomoesjouv drúge pámeti na szvoj haszék.

Odkecz je tak tou, ka dónok tak doszta, doszta táksi vértov jeszte, ki szo nikseféle drúsztvi nej kotrige? — Na tou tūdi lehko dámo odgovor.

Nisterum zse míli oni pár raniskov, stero bi mogli plácsati, esi bi vu toga versztva-drúsztvo notri sztovpíli. Tak obhodijo tej, kak on cslovek, steri nescse vódati eden krajczár, esi glih eden raniski doubó nanyem. — Jedini dober tanács, steroga vu drúsztva tanácsivanyi csúje, ali vu nyéni novinaj csté, vcs haszní vérti na raniske zracšúnano, kak kelko bi vu to drúsztvo plácsati mogli. — Ka ali esese tam, gde to drúsztvo dobre pleméne sztvare, dobre masine pa szemem fá szprávla, tam zse po sztov gúb nazáj plácsa ona dácsa. I tou zse szamou od szébe razmi. Drústvo vszgdár navelzti kúptje, i velkím kúpczom vszakszi trzszcz rad falej dá.

(Vége következik.)

Egynéhány szó a csikó nevelésről!

(Vége.)

A csikó szópás alatt. Ha a kanca sima és puha szőrű, azaz egészséges csikót ellent, annak fölnevelése nem mestersej, mint sokan hiszik, szorgalom és észszerű ápolás mellett az rendszeren sikerül. A kanca teje teljesen a csikónak jut, és ha a kancazt kellően tápláljuk, a szópás csikó is mindig jó lesz anyja alatt. Az ellés után ha a csikó az első szópását végezte, rendszeren a kanca is epihen és pár óráig hever, ha aztán fölkel, megmozdítja, ekkor egy fél sájtár langyos vízbe belekeverünk egy vagy két itete lisztet és egy kis sót, ez a kancazával megittatván, egy kis jó szénát elebe adhatunk.

Ha a kancazánk tulajgós sok teje lenne, olyannyira, hogy tőgye igen megdagad, és a meg győngye csikó ennek tejtét nem bírni kiszopni, igen vizsgálva napjában többször kifejtjük a tejet. Az ilyen túlbőven tejlő kancazát abrakát elfojuk és csak szénán tartjuk négy-öt napig, míg a csikó megérsődővén, az anya-tejet el bírja szopni, ekkor lassan a kancazát rendszeren takarmányozására visszavertük.

A kancazt eszikajával együtt ellés után rász öt időben három hétig, jó időben kettőig az istállóban tartjuk és mielőtt ismét befognuk, három vagy négy nap megirtatjuk. Az első jartásnál vagyis mikor a kancazt eszikajával együtt először vezettük ki az istállóból, némi elővigyázat szükséges.

Az első kivezetésre szédesendes napot várunk, továbbá a csikó melegebb istállóban állván, a tavaszi hűvösebb levegőhöz még nincs szokva, azért a jartását előt egy nagyv órával kinyitván az istállóajtót, az istállót ki engedjük hűlni, és ha az istálló sötét, ez által a csikó szeméit is hozzászoktatjuk a nagyobb világossághoz. Ha az istálló kihűlt — valakivel vezeltetvén a kancazt s hogy a csikó az istállóban álló lovakhoz ne kerüljön és azok által meg ne rugassék — egyik kézzel átkarolván a csikó nyakát, a másikkal annak farát, az ajtó közelebe toljuk és ott néhány percig megállunk a kancazával egy, mint a csikóval, hogy az utóbinak szeméi a világossághoz teljesen hozzászokjanak.

Ezután kivezetjük az udvar oly részére, hol szárazabb szabad tér van, és hol a csikó valami ott heverő eszközökhöz vagy egyéb tárgyban magát meg nem sértheti. A csikó minél-eggy egy kissé körülnézett, rendszeren ugrálni és rendszeren szaladgálni kezd, ha jól kiszaladta magát és felhevült, akkor anyjához jön és szopni akar; ez nem előnyös, azért ezt azzal akadályozzuk meg, hogy a kancazt közben csendesen jartatjuk, negyed óra múlva bevezetvén az istállóba ott engedjük a csikót szopni, ezen eljárást 3-4 napig folytatjuk, aztán már néhány órára naponta a kancazt befogatjuk. Ha gazdasági munkát szántást és boronálást teljesítünk, kancazainkat a föld végén egy keveset álljunk meg, hogy részint a kancazát kifújassa magát és hogy a csikó szophassék.

Az öt hetes csikó már nagyot érsődött és 3-4 mérföldnyi útra is baj nélkül elkíséri anyját, de sürten meg kell állni, hogy a csikó szophasson.

A hat vagy hét hetes csikó a szénát kezdi enni, mihielyt azt észreveszük, adjunk a csikónak abrakolás alkalmaival egy marok zabot, néhány nap alatt ugyi reá kap, hogy a zabot tisztára megessi.

A négy hónapos csikót már rendszeren zaboljuk egy negyedórát zabot hetenként ne sajnáljunk tőle, mert egy régi mondás azt tartja, a kancazát eszikő a csikót de a zab az anyja, az neveli azt olyan lóvá, mely a gazda fáradságát megtudalmazza. A kancazát itatás alkalmaival a csikót is, kínáljuk meg egy kis vízzel, és majd hamar reá kap a vízre. (Vége köv.)

Helyi és vidéki hírek.

— **A muraszombati takarékpénztár** február 2-án tartott közgyűlésén Kovács Károly kir. aljbíró a nyeregemény felosztására nézve módosítványt terjesztett elő és ajánlotta, hogy tekintve, miszerint a takarékpénztár forgalma a múlt évit 32 ezer forinttal meghaladja s évi tiszta nyeregeménye több 5 ezer forintnál, s miután ily betemes nyeregeményvel szemben a közönség méltón elvárja a társaságtól, hogy jöteknye ezéla inkább hozzon előzetelt mint ez a felosztási tervben előirányozva van: ennél fogva határozza el a közgyűlés, hogy nem csupán 48 frót mint az tervezve van, hanem 200 frót fordít jöteknye ezéla és pedig ebből 150 frót a Muraszombaton építendő kórház-alapja javára. A módosítványhoz többen hozzászóllottak, s fellállással szavazás után döntettek a felélt: — a jelenlevők közül 1 azaz egy ember akadt aki mellette, a többi ellene szavazott. Hat az bizonyos, hogy azt az eredményt igazán szígyenelheti..... csak az a kérdés, vajon az-e, aki a módosítványt tette, vagy az aki megbuktatta? No ennek elbírálása a nagy közönségre bízuk.

— **A bellatinézi plébániai állomásra**, a lemondott Ratkovich Vendel helyett, mint a „Vasmegeyi Lapok” értesül, Tóth László szombathelyi káplán lett kinevezve.

— **Bagáry Ferenc ügyében**, aki a muraszombati kir. bíróság által rablás miatt az egereségi státiális bíróságnak lett átadva, a vizsgáló jelenteg az alsó-lendvai kir. járásbírószék előtt folyók, annak megállapítása végett vajlon a Wachtel János és Molnár István sormási fuvaros ellen elkövetett rablások Zalamegyében avagy Vasmegeyében történtek-e? A bíróság kihallgatta már Wachtel János pinezért, a történet utónállásra nézve, és szuesbitette Bagáryval, Wachtel azonban, tekintettel a rendkívüli setétségre, mely a rablás idejében volt, nem mer arra megesküdni, hogy csak ugyan Bagáry volt, aki őt földhöz sújtotta, csupán azt tudja, hogy az illető magas hosszú ember volt. Legközelebb Bagáry az egereségi bírósághoz visszazsa kísértetett.

— **A közegyi gyermek-menhelyek** és óvoda felállításának előmozdítására alakítandó menhelyi bizottságok megválasztása céljából a perlaki járás főszolgabírója 1888. február 11-ére jászai értekezletet hívott össze. Mikor lesz mindaluk is ezen ügy fontosságához méltóan felkavolva!

— **A körorvosi állomások** betöltésének szükségessége érdekében szóllal fel egy orvos a „Vasmegeyi Lapok”-ban s többiekk között Vasmegegyére nézve a következő szígyeneltes igazságokat mondja el „más vármegyékben a körorvosi fizetés 600 és 800 forint van megállapítva, Vasmegegyében csak 300 frt; e tekintetben még a felső-magyarországi szígyeneltes tólok is tulbuladnak benőntek, pedig azok csak darócraélt öltözöknek és zabkenyérrel élnek, de azért egészségügyi intézményeikre több pénzt fordítanak, mint a mi áldott Vasmegeyén. Valóban ezen ügy bővebb megfontolást érdemelne, mert ez nem partkérdés, hanem valóságos életkérdést képez.” Ugyan mikor fogjuk már egyszer ezen nyomorult állapotok miatt magunkat — elszígyenelni!?

— **Végre elérte a sorsa** Haj Bernát budapesti lakos érszék rite hirdetett és lelketlen uszorást. Uszoráskodása miatt a budapesti kir. törvényszék által másfél évi fogházra és 3000 frt pénzbüntetésre ítélt-tett; fogház büntetését január 25-én meg is kezdette.

— **A tüzesetek megaladózása ellen**. Emilit-tük a múlt ősön, hogy Urdomb (Falkócz) községben egy biztosító ügynök itéte fel tanyáját, s reá mutatunk egyuttal az alkalomra, melyet ily ügynök tulajgós érszokoskodása nyújt a lakosság egy némely részének arra nézve, hogy a tüzesetet ő maga idézze elő. A tapasztalat már is igazolta, hogy figyelmezt-

Nistera rejs od zserbet povanya.

(Sadallivanye.)

Tu zserbet pod czecazanyem. Csi je kobila gladka i méhko koszmínye má jó je tou, csi je zdravo zserbet szkotilla, nyi gor zranený je nej prilika, ár ti doszta verje. ka tou cesdno na szkerbiti meti, te pride k-ezili. Kobile mlehko je zserbeti na zmesosé, i kobilo poprav kermimo, tak de to zserbet pod kobilo dobro. Po kotivdi, gda sze je zserbet oprvim nacézalo, tak szti ta kobila poesiné i nistero vóro lezsi, gda gor stáncie zsedna grána, te pou skafa vodé vzememo, vu ono vodo edno ali dvej stáncie mele denemo, te ma szoli, tou nyoj dámo szpiti, i potom malo lepora sziná pred nyou denemo.

Csi bi ta kobila preves doszta mlehka mel na tolko, ka nyéno vümen otesé, i to gingavo zserbet nebi moglo vsi vo pocézcati, szkerb nosztes vudné veskrát moromo jo vüpodojiti. Pri táksoj preves dojnoj kobilo malo obroka vkráj vzememo i stiri pti dai nyoj szamo szimo pológamo. dokove to zserbe moesneje ne gráta, ka de to mlehko vsze pocézcati moglo, i gda sze tou zgoti, te zse páli bongse kermimo.

Gda szkoti ta kobila, peotom csi je lagoje vrejmen, to kobilo zserbetom tri tyedne v-dobrom vrejmeni dva tyedna vu státi drzsmo, i prve ka bi jo pregali pred trejmi stírami dávi jo moromo vo pelati na spaצר. Gda jo zserbetom navjki oprvim vo pelamo, teda preves moromo szkerb meti naj sze kvar ne zgoti.

Gda jo oprvim vo pelamo, teda naj bode lepo tihó vrejmen, nadale zserbet vu toplésoj státi sztoji, i nej je veseno szprotolensnyim mrlom lifüti záto prve liki bi je vo pelati eden fertao vsze stalne dveri odrómo, naj sze stala malo raszadi i csi je stala knesna potom sze to zserbet k-szvetlosci bole navési. Csi je ztada razladjena eden naj vo pla kobilo, i ka naj zserbet med v-státi bodonesc konye ne pride, i naj je jo ne bersznejce, z-edkovo nyega snyek obúnoé, z-ovov rokov je pa k-dveram tisztkam, tam nistero minuto posztánoé kam szkobolov, kam zserbetom, ka sze naj zserbeta ocsi k-szvetlosci navájio.

Potom je vo pelamo na dvora táksi tao, steri je bole szübi i gde nejga niske skéri ali drojva, nej ka bi zse to zserbet vdarilo ali oranilo. To zserbet kak sze malo okolui zjednéka zacne szkátáti i szem-tam derkati, csi sze je zse dobro nadérkalo i k-szébti prislo, te nazaj k-materi pride i kobilo cézcati ali to je nej pripravno, zito tou z-tem odródmó, ka ta kobilo szem-tam gonimo, za eden fertao vóre jo nazaj vu stálo pelamo i tam dámo tomi zserbeti cézcati, tou 3-4 dni tak cesimo, po etom na nistero vére zse to kobilo lehko prógamo. Csi orjéno ali vücsimo, ta-ta na konezi nyivo vszgdár malo posztánoé, z-tála záto naj szti kobila odejve vo szpise, sztála pa naj szti zserbet malo poezáto.

Gda je to zserbet zse 5 tyédnóv sztaro, te je zse moesni i na 3-4 mil zemlé lehko brez kvára szprezjava mater, ali na gonszti terbej posztánoti naj cézeza.

Gda je zserbet 6 ali 7 tyédnóv sztaro zacne szenou ješti, gda tou napamet vzememo, dámo zserbeti edno pergyisovo osvza, za nisteri déu sze tak navádi, ka osvze na esizto poj!

Gda je to zserbet 4-mejz-ce sztaro, te nyemi osvze dámo vszák tyeden eden fertály kóbi i tou ne milijmo i ne sprajmo, ar edna inadnya fabula praví: kobila szkoti zserbet ali osvze jemati, onoga zhráti za tákséga konyá, steri nyemi nyogov trfid plásea. Gda kobilo napajamo, teda zserbeti túdi pontidmo malo vodé, i potom sze navési piti. (Kónez pride.)

Domácsi i zvünszki glászi.

— **Szoboeska sparkasza** je febrúar mejszeza 2-ga dnéva szvoj letosnyj gyúljés odberzila, na stero szo Kovács Károly kir. birou poulek dobjeska gledones notri povedli, ino za dobro szkázali, ka na tou gledones ka sparkasze vpreminoesen leti notri jemánye 32 jezero rainski doszénce, ino letosnyj eszjisti dobjesek je vees kak 5 jezero rainski, da szákisen velkin dobjeskon lejko vesakomo, ka na dober sztran túdi niske aldúvanye sze naj dá, kak je tou túdi pri vo dáványi vo szkázano, pouleg toga naj gyúljés szkonesca, ka nej szamo 48 rainski kak je tou gor zéto, nego 200 rainski sze naj na dober sztran obrnéti, sztoza pa 150 rainski vszoboti zijdanon spítáli. Deli je vees ezój sztoupilo, ino zvoutomimi szo poulek toga szkoucsali, m-d ta bodésün je szamo eden búo, steri je poulek toga, ovi pa kred nyaga voutom dáli. Tou je gyúljés ka delo lejko za sztran zeme, szamo je tou pítánye jeli tiszti steri je tou napredávanye napravo, ali pa tiszti steri je tou zavergo? Tou mislejnje zse na drújje nihámo.

— **Na Bóttinszko furo** szo meszto doj zavajlenoga Ratkovich Vencela ka „Vasmegeyi Lapok” pijszjo Tóth László szombathelyszki kaplan vo imenúvani.

— **Bagáry Ferencz**, steri je od szoboeske kir. birovej sztráni pouleg robszta Zalaegejszeczkoj státiarszkoj birovij prejk dáni, szkonesavnye zdaj pri Lendaszkoj kir. birovij tesé, pouleg tisztoza jeli Vachtel Janos ino Molnár István Sormási zgdjeno robszta Zalavarmegyei ali pa Vasvármegyei zse zgdioje? Birovija je zse Vachtel Janosa vo poszlúhnoia na robszto gledones, ino z-Birovija zonesti vosej posztávila, Vachtel pa da te sztrano velka knesca bijla, ne vípa preszégnoti jeli je za isztino Bagáry búo, sto je nyaga nakla veseszno, szamo tou zna, ka je dugi eslovik búo, kak naj prve de Bagáry birovij Zalaegejszeczkoj nazaj odgrúni.

— **Ka zse naj vo vszénzjak** za malo dezoa obrambiceza, t-li-kájse óvod-gorposztávijo z-Perlaka fúzolgabirouvo szo na febrúar 11. déu perlaesko birouvo na gyúljés drzánje vktup pouzvati, ka sze naj teda túdi za ono bizottságe ódeberzajo. O gda sze zse priuszto to zuanenito delo odpré.

— **Ka zse naj kórorvosje** (doktorje) gorposztávijo, je eden doktor je ete glász dao vu „Vasmegeyi Lapok”-i ali szti Vasvármegyeiva noviná i med tem je eto spota vredno pravico povedao: v-drúgi vármegyeivój eden táksi kórorvos má 6-800 frt plásea, Vasvármegyei pa szamo 300 frt v-tou táli Vegrzszkoja országa v-gorunyem táli lezészeti tóki, ki zse szirinov obleszjo i z-ovszénim krúhóm vszivoje, ali záto na zdraitvitszko vsze pejnec obrerajo liki vu Vasvármegyei sztojési. Za isztino bi tou delo edno vékke szkerb noszejnye vrdno bilou, ar je tou nej partov pitanye, nego na szitek gledones velko pitanye zderzsáva vu zsebi. — Gda zse pride ono vrejmen, ka bomo zse za táksé nevolne sztáve volo szramotiti mogli?

— **Naszlednje je zadobe** sors Haj Bernát Budap-sta mesztaeasur v-vezilom országi szpooznau uszorosa. Za nyogovoga hüdoga dela, ka je doszta ite-resa v-ekáo, nyaga je v-Budapesti törvényszék na podgróto leto vuzo, i 3000 birsága plásea-nye oszudo, i vuzo je zse januára 25. dnéva zacno.

— **Kak terbej ramov vzuziganye prekrátiti**. Szpouenoli szmo zse zse preminoesen jeszén, ka vu vézti Urdomb (Foukovezi) szti je eden biztosító ügynök meszto szpravo i pokázali szmo ono priliko, stero eden táksi ügynök szimozsvoj prikaszúje lúdszta ednomi táli na tou gledones, ka naj szam rad vzuziganye odprnézti. — Nase szkúsavanye je zse tou poszedosilo, ka je nase opomúvanye nej bilou zaobszszko; od onoga hipa máo je vu nesem jársiti doszto vsze ognya, i naj vsz meszaj tan, gde szo hrami na ogeny gledones assekaratívai bíli; nasa szolgabirovija je za dobro prestimala, i je onoga drústva ravnitelstvo v-Beesi szpiszom opomúvora, ka vu Urdombi prebivajucegáa úgynoka, ki je etoj krajini na

telésük nem volt alap nélküli; azóta a járás hegyes vidékein a tüzészek száma jelentékenyen megszorodott, s miután többnyire biztosított épületeknél fordult elő, a szolgabirosnak inditattva érezte magát a biztosító-társulat igazgatóságát Bécs-ben megkeresni, hogy ezen urdombi ügyünkéséget mint a vidék közérképességére károsan ható intézkedés vagy általában szűntesse be, vagy pedig tiltsa meg ügyünkeket az érteken felbéli biztosításokat. Itt felhasználjuk az alkalmat figyelmeztetni a lakosságot, ne hagyja magát felületlen, boldogá tenni minden jött ment biztosítást ügyök által, különösen ne hagyja senki magát arra reá beszélni, hogy magasabbra biztosítson mint amennyi épületei ének, mert a törvény értelmében a biztosító-társaság a magasabb értéket ugyssem köteles meghízetni. Aki biztosítani akar, biztosítson az „első magyar általános biztosító társaság”-nál, ebben legjobban megbízhatik mind között.

— **Újoneozás a vármegyében** márczius 1-én fog megkezdeni. — Muraszombatan lesz április 9-től 17-ig. A felhívott hadkötelek száma 1256, ebből az I. korosztályra esik 473, II. korosztályra 418, III. korosztályra 365 hadkötele. Az újoneozó bizottság innen április 18-án fog utazni Szent-Gothárdra, ahol befejezi működését. Az egész vármegyében összesen 9961 újonez lesz a sorozó bizottság elé állítva.

— **Ügyvédek száma Vasvármegyében** 1887. évben épen 100 volt. Ezek közül működött Szombathelyen 36, Kőrménden 9, Kis-Czellhen 8, Német-Ujvároton 5, Sárvároton 6, Közegen 6, Vasvároton 3, Felső-Eörben 4, Szent-Gothárdon 9. Muraszombatan 5.

— **Mikor lesznek nagy viharok?** Egy híres csillagész Falb Rudolf hosszú tanulmányozás után megállapította, hogy a földrendéseket, szeleket, nagy viharokat, a nap és holdnak egymáshoz viszonyba idezi elő, s miután a hold járása, annak a nappal szembeni állása, évekkel előre meghatározható, önelfogva kiszámította, hogy mikor lesznek a folyó évben nagy szélvezékek avagy földrendések. Dr. Falb szerint február 12., február 27-én, márczius 12-én, márczius 27-én, április 11-én, április 26-án, május 25-én, július 20-án, augusztus 7-én, szeptember 20-án, október 5-én, november 4-én, decz. 3. vagy földrendés vagy pedig szélvihar leszén. A híres tudósnak a nap és hold egymás közötti viszonyából levont következtetések könyvben megírható és nem is épen szokatlan, amennyiben magunk is gyakran tapasztaljuk, hogy a holdváltozások alkalmával egyuttal időváltozások is szoktak bekövetkezni.

— **A muraszombati dal- és zene-egylet** utóbbi időkbén a szokások esütörtök esti összejöveteleit felolvasással köti egybe, amelyekben felolvára az egylet tagjai olvasnak fel tetszés szerint választott szépirodalmi munkákat. — A felolvasásnak sorát lapunk szerkesztője kezdte meg szomorú véget ért írónk Balázs Sándornak. *„Az özeveg tóir”* című elbeszéléssel; következő esütörtökön Pinter Géza olv. fel Jokainak „Jocus Momus” és „Humor” című munkáiból több mulatótató részt; legutóbb Koltay Győző olvasta fel Arany Jánosnak „Jóka ördög” című elbeszélést költeményt, s legkövetkező esütörtökön a nagyvendégszeret lapunk szerkesztője fogja felolvasni Arany János híres „Toldi-jának egye énekét. A felolvasások alkalmával szívesen láttnak azok is, kik az egysülötnék nem tagjai. Így irányba nemcsak szórakozásra Muraszombatan ugy sem találhatunk alkalmat egyebitt.

— **A farsangból.** Egyik ében, a másik a szomszéd vármegyében tartatták, vagy jobban mondva képeztet eseményt, mi esoda hat, ha két vármegyére szöllött. Mult hó 28-án Bellatinezton tartatták egy talpiz sikerült piknik Wlassits tisztartó vendégszerető házában, amelyben távol- és közlőről Alsó-Lendvárol, Muraszombaton, összesen 45-én vettek részt. A négyeseket Hapj Mihály alsó-lendvai ügyvéd szellemes rendezése mellett 18 pár tánczolta, s csaknem a teljes számban tiporták a esárdást kivilázás kiviradit. A háziasszony és gazda vendégszeretete kifogyhatlan előzékenységgel élethű utáztava volt annak a régi magyar vendéglátásnak, amelyet ma már a jobb időkből csak az unokáinkk reglének. — **Február 1-én** a muraszombati járásbíróg kezelő-szemelyete által rendezett tánczyvígalmom méltó pártolásban részesült a nagy közönség részéről. A szokatlan hideg ugyan a vidéki látogatók nagy részét akadályozta a megjelenésben, a megjelentek azonban fesztelen jó kedvük s a táncz iránti fardáhatatlan érdeklődésük nyilvánításával szívesen rőták le elismerésüket adóját a rendezők iránt. Kik a nálunk teljes dermodtságben alvó farsangba egy kis életet vertek. A tánczosók között látható volt a muraszombati tánczyvígalmak kedvese ismerősök hölgyközönségének nagy része; a négyeseket 24 pár tánczolta; a tiszta jóvedelem mint a kimutatásban más helyen látható, megkértszerizete a kiadást, mi fölött a rendezők által kitűzött nemes czérla tekintettel öszintén örövendhetünk.

— **A muraszombati kir. jbróság** segéd- és kezelő-szemelyete által folyó évi február hó 1-én a muraszombati és vidéki szegényorsu tanulók javára rendezett tánczyvígalmom alkalmával befolyt: 1. belépti díjakban 52 frt 80 kr. 2. felülfizetésekben 45 frt, összesen 97 frt 80 kr., melyből levonva a felmerült költségeket 50 frt 80 kr. marad 47 frt tiszta jóvedelem. A felülfizetéshez járultak a következők: Berke Mihály 40 kr. Pinter Miklós 3 frt, Vogler József (Széchenyikut) 2 frt 60 kr. Aguschich Pongrácz 2 frt. Simon József 2 frt. Eberl Roza 2 frt. Hártner Károly 2 frt. Blitznauer Károly (Radein) 2 frt. Berke Lajos (Tótkeresztur) 2 frt. Dr. Gosztöny Mihály (Budapest) 2 frt. Saary József 1 frt 20 kr. „Muraszombat és vidék” 1 frt 20 kr. Kollár Péter 1 frt. Gáspár 1 frt. Olajos Sándor 1 frt. Horváth György 1 frt. Puhán József 1 frt. Ascher Henrik 1 frt. Pinter Géza 1 frt. Bicz János 1 frt. Grünbaum Márk 1 frt. Krausz Miksa 1 frt. Pollák Pongrácz 1 frt. Ratkohl Mihály 1 frt. Barbarics József 1 frt. Luthár Mártonlely 1 frt. Terdassy Márk (Csendlak) 1 f. Adalies Gyuláne 80 kr. Vűjecz György 70 kr. Böles Béla 40 kr. Meuxer 40 kr. Furiakovics Zsigmond 50 kr. Söhár Florján 50 kr. Sleichig Ignacz 20 kr. Hartmann N. 20 kr. Faschinger Győző 20 kr. Takács István 20 kr. Most Emilia 20 kr. Maradits István 20 kr. Metzker Mátyás 20 kr. Baliko Mihály 20 kr. Kattauer Ede 20 kr. Ambrus Sándor 20 kr. Kammermayer Irma 20 kr. Sinkovics Kálmán 20 kr. Graf Samu 20 kr. Postl János 20 kr. Arvai Henrik 20 kr. Arvai Samu 20 kr. Vörös János, Bors Mihály és Simon Károly (Bellatinezrol) egyenkint 20—20 kr. Koltay Pál (Martonyhly) 20 kr. Sinkovics Dénes (Vas-Korpad) 20 kr. Koltay Pál (Zsidahgy) 20 kr. Ezen jóvedelemből a muraszombati állami iskolába járó szegényorsu tanulók között leendő felosztás végett 18 frt 50 kr. az állami iskola igazgatójának, — 18 frt 50 kr. a muraszombati felekezeti iskolába járó szegényorsu tanulók között leendő felosztás végett a helybeli főtisztod plebánus urnak, — továbbá tekintettel a rendező bizottsághoz beérkezett kérvényre egyenkint 5—5 frt a bodolgye és sűrűhási iskola szegényorsu tanulók részére nevezett iskolák tanítóinak adottát. Fogadják a felülfizetők a szegényorsu tanulók nevében a rendezőség hála köszönötét.

Koltay Győző, Kocsis Tamás, Horváth Béla, Kárpáti Gyula, Györfly Béla.

— **A muraszombati kórház-alap** kérdése holnap lesz tárgyalva a megyei közgyűlésen; ez alkalomból Muraszombat lakossága egy számos aláírással ellátott kérelmet intézett Gróf Széchenyi Tivadár képviselő önelköszághoz, hogy a járás érdekeit a közgyűlésben támogassa.

kvár, onaga naj zevsimn tálam odvrsze, aki nyemi naj prepovej, ka ober isztinszke vrevjnostis assekuracie neszom gor vztaji. Eti nliczamo ono priliko, opomenoti mesztanacsare naj sze nedajjo zapelati i za noresevnoga esinito ednoga táksega szí pajonesega fügnöka, namre naj sze nisece nedá nagucsati, ka naj viso dá assekuralivati, liki szo nyevji irami vrvjini. Ir pouleg pravde je ton drásto vöze ezono ne duzsno placasiti. — Ki seze assekuralivati dati, on naj ton vesini pri tak imentivanom „első magyar általános biztosító-társaság” drústi, pri tom sze naj bole zavtípa meg vszejimi.

— **Szoldáke bode zaeonli brati** Vasvármegyövi mártiusa 1. dén, — v-Szobati ali szí prinasz bode od aprila 9-toga do 17-toga. Ti pozváni jeszte 1256. z-oni vtom I. klassi 473. II. klassi 418. III. klassi 365 jeszte, odebrancov bizottság bode Szobate odhajog aprila 18-ga v-Monoster i tam de dokoneseték. Vu ezjonom Vasvármegyövi sze na stellingo postáví 9961 deekov.

— **Fiskálisov raesun vu Vasvármegyövi**, táksi je bilon 1887. leti 100. V-Szombathelyi je bilon 36. v-Kermédin 9. Kis-Czelli 8. Nouvom-Grádi 5. Sárvári 6. Közegi 6. Vasvári 3. Felső-Eöri 4. v-Monostri 9. prinasz v-Szobati 5.

— **Gda bode veliki vihéi?** Eden znameniti zvezdár Falb Rudolf, je po vuogom vesenyje pozvedesodo, ka zemlé gibanje vretovje, veliki vihéi naprej primaszé. Kak sztoji szuceze protai mejszevci, i pokodob je meszeza idejnaja — nyoga protai szucezi sztojesze, sze z-lejtami naprej z-grúntano, pouleg toga je vö zraesunoga, ka gda bode vu etom leti veliki vretovje i zemlé gibanje. Pouleg Dr. Falb raesuna február 12., február 27., mártiusa 12., mártiusa 27., aprila 11., aprila 26., májusa 26., július 20., auguszt. 7. Szeptembra 20., oktobra 5., novembra 4., deczembra 3., vu oni duvvi bode zemlé gibanje, ali pa vötra veliki vihéirje. Ti híresni voutdri szuceza i mejszeza szálítala doli zraesunoga zbrodjavanya sze lehko zarazni, i nej je preves nezánno, — esi szami vnuogkrát na meszeza potlivanye szkrb mámo, i teda szego mámo pravti, zdaj etakse vrevjen bode.

— **Od melika szhájjajonesa tréshika.** Vu premoniscem leti szo sze preves tonzsilii od melika szhájjajonesa tréshike pri krajaj. Te beteg zveksega tála krave dobijo od lifnoga czuga, stero sze z-najrcksega tála pri nyi za gojnda pripeti, gda sze guoj vö puca stalé, gda sze dveri od-préjte nihajjo. — Te krave bi mogje vizini gda szkotijjo, pokriti i na tákse meszto postavítvi, gde lifnoga czuga nejga, i donyi szegnotni nemore. Ali esi tréshiko dobijo, tak to betézno márlise muremo z-ribanyom vracasiti. Ka ton na koliko haszni pokázse na meto naznanye dányje. Vu stali szta nej dáno pise te gazda vu Landsbote — zaperva dvej szledka pali edna krava double od melika szhájjajoneso tréshiko, i ta edna vu velikom mertúki. — Hítro je led dájvao toj betéznoj kravi na glávo i mrdz-ezape na znotresni tao gledines pa stiri faldra praha naj je esizeti i gonj, i vszaki dvej vöráj z-klinevov napravljeni i dvej szlezi zvepl-noga czvetja notri dao. Ta prvka krava, na stero je zaodvesera prisita ta tréshika, ton szamo vnoesi vrásno tak, ta krava je vees vör na ednom krajú lezsada, i lagoje vö vidda. Populoino jo zraesno z-szerjavni szlezonom peglati ali szá ribati tao kak szklezen lezsi; to peglanye sze je godilo tak ka je eden vunnati pert bio gepresztrejti i potom je peglanye slo. Po peglanye za tri vör je za krava gorstánolo, i dáta je tri litra melika, na drigi den nyoj je pa níkaj nej tálljo. Ta druga krava je nej bila tak preves betézna, ali ta je tídi nej znala sztáti i po nisteri vöráj peglanye je tídi zírava gratala. Ta trétya krava je preves betézna bila, ono szamo cseki ribali ali szí peglati. Zaod-vesera 5 vör je esese tak lezsáli, ka sze je níkaj nej gíbalu, ali gda je 8 vörá bila, brezi vese pomoucsi je gor stánolo i szlamó jela.

— **A muraszombati izr. nő-egylet** saját, — valamint egyne-gyben részben a helybeli kisedóvoda pénztáramk gyarapítása czéljából 1888. évi február 26-án a „Magyar Korona” vendéglő nagyteremben sorsolással egybekötött, jötekevényzeli zárkörött táncmulatóságot tart. Belépti díj: személyegj 80 kr., esalaglegj 1 frt 20 kr. Egy sorsjegj ára 10 kr. Kezdeté esti 7 órákor. A ketős jötekyony czél irant való tekintetübből a tisztelt tag-és nemtagok egyírnt kérétnék, hogy bármily alakú és értékű tombola ajándéktárgyakat minél nagyobb számban adakozni és az egylet előkéhez: Ascher Regina uróhoz legközebb f. február hó 25-éig küldeni kegyeskedjenek. A kildött ajándéktárgyak, nemkülönben szives felülfizetések hírlaplag nyugtatásnál foguak. A rend fenntartására nézve a balbizottság teljes garautiát nyujt, mégis — a czél komoly jellegű lévén — tréfás tárgyak kildés-éte egyáltalában mellözni kéri. Aki tévedésből esetleg még meghívót nem kapott volna és arra igényt tart, sziveskedjek az iránt az egylet titkárhoz Grünbaum Márk urhoz fordulni.

— **A szent-gothárdi** orsz. vasárkö 1888. évre. Január hóban nines. Február hó 27. Márczius hó 29. Április hóban nines. Május hó 1-én 28-án. Júnus hóban nines. Július hó 23. Augusztus hóban nines. Szeptember hó 24. Október hó 18. November hóban nines. Deczember hó 24-én. Buza-és marhavásár minden hétfőn. Kelt Szá.-Gothárdon 1888 Január 7. Toman J. v. b.

Jegyzőkönyv.

Felvetett a muraszombati casinok 1888. évi január hó 8-án délután 4 órákor Muraszombatan az egyleti helyiségben megtartott közgyűléséről.

(Vége.)

4. A tiszti kar és választmány megköszönve a casinó bizalmát, hivatalát a közgyűlés kezébe leteszi.

A közgyűlés felkéri a jelenlegi tisztviselőket és választmányi tagokat, hogy hivatalukat a folyó évre is megtartsák s illetőleg ezt a 1888. évre is megválasztottnak jelenti ki. Az úresedésben lévő egyk választmányi tagságra pedig Saary Józsefet választja meg.

E szerint tehát a casinó tiszti kara és választmánya 1888. évre következőleg alakult:

Elnök Gáspár Ferenc, jegyző Csorna Jenő, pénztárnok Kattauer Ede, felügyelő és könyvtárnok Söhár Florján; választmányi tagok: Pinter Géza, Mintsek Gáspár, Furiakovics Zsigmond, Aguschich Pongrácz, Kovács Károly és Saary József.

5. A tagok nevsora átvizsgáltatván, 1888. évre a fent nevezett tisztviselők és választmányon kívül a következők jelölteknek a casinó tagjait: Dr. Albert Arndt, Arvai Bernát, Arvai Henrik, Ambrus Sándor, Baliko Mihály, Böles Béla, Dr. Gosztöny Mihály, Györfly Béla, Kárpáti Gyula, Olajos Sándor, Pinter Miklós, Maradits István, Faschinger Gyozó, Kollár Péter, Vogler József (kültag).

6. Pénztárnok bejelenti, hogy a f. é. I. negyedére azon lapokra fizettet elő, melyek a mult évben is jártak. Egyuttal kéri a közgyűlés határozatát arra nézve, hogy jövőre mely lapokra fizessen elő.

Pénztárnok eljárása helyeslőleg tudomásul vétetik. Egyuttal elhatároztatik, hogy egyelőre a f. évben ugyan azon lapok tartandók meg, melyek a mult évben jártak. E szerint tehát a folyó évre következő lapokra járja a casinó: „Nemzet” „Egyetemes”, „Pesti Hirlap”, „Vasmegei Lapok”, „Vasárnapi Újság”, „Muraszombat és vidék”.

7. Ambrus Sándor indítványt tesz az iránt, hogy egy német hírlapra is fizessen elő a casinó.

8. A közgyűlés azon meggyőződéstl van áthatva, hogy casinóknak feladata első sorban a magyar nemzeti művelődés előmozdítása, mind azon által, tekintettel kívánván lenni azon tárgyra is, kik a magyar nyelvvel nem bírák teljesen, elvileg nem ellenzi, hogy egy hazai és német nyelvű hírlap is álljon a tagok rendelkezésére. Tekintve azonban az egylet jelenlegi esekély anyagi oroját, csak az esztra

